

Torontálmegye népoktatása az 1884-85. tanévben.

(Folytatás.)

A faiskolák állapotát az alábbi kimutatás tünteti ki.

A faiskolák állapota az 1884-5. tanévben.

A járás neve	a faiskola nagysága		vad gyümölcsfa	nemeseített gyümölcsfa	eperfa	gardasági és az utak befalására alkalmas fa	eladott gyümölcsfa	az utak befalására kiülletve lett	Ezek pénzértéke		tényleg befolyt pénzeszege az 1884-5. tanévben		Gyakorlati oktatást nyert		faiskolák száma
	hold	öl							frt	kr.	frt	kr.	iskolások gyermeke	felölt	
Zsombolya	16	1361	5543	4046	22663	15855	434	1666	639	95	243	04	642	75	0 s z o s o n
Perjámos	13	1179	11284	6726	20129	13623	1896	2616	1727	-	547	95	663	183	
Török-Becse	15	294	4770	1032	7300	24725	45	9-5	25	-	13	23	361	-	
Alibunár	17	469	2345	6131	25428	1680	-	240	25	-	-	-	202	32	
Módos	13	1141	4817	3257	9516	5928	1673	1663	1528	07	112	50	328	59	
Csenej	11	788	6263	4542	22378	11567	542	3462	169	98	88	23	1108	162	
Bánlak	6	7	1425	823	22467	2260	20	1046	11	40	10	-	187	29	
Nagy-Becske	23	439	12721	7260	31589	15714	1488	3882	1355	97	204	40	446	148	
Nagy-Kikinda	18	1300	17490	4937	7340	31790	590	2270	399	50	639	-	833	86	
Párdány	9	1507	5251	1177	23080	9160	313	3110	930	-	38	23	217	3	
Antalfalva	29	317	24227	2375	24751	23193	554	4697	2073	70	5	95	152	2	
Nagy-Szent-Miklós	8	846	9715	4020	21967	9227	1904	3283	399	80	337	90	188	-	
Török-Kanizsa	15	831	4843	1140	16658	16913	2810	484	211	-	35	40	534	35	
Pancsova	14	1321	17835	9746	35742	10564	182	5123	374	19	18	32	874	123	
Pancsova város	2	800	1369	50	23883	6420	678	1317	369	25	-	-	-	-	
N.-Becske város	-	800	400	1000	-	-	90	-	23	-	23	-	38	5	
Összesen	217	600	130298	58268	314891	198619	13199	35844	10261	91	2317	15	6773	942	263

11. A selyemtenyésztés.

A selyemtenyésztés Torontálmegye területén szintén mindinkább kezd fejlődésnek indulni.

Ezen iparral való foglalkozás, megkedveltetés és terjesztése tekintetében Bezerey Pál a selyemtenyésztés

emelése céljából kiküldött ministeri meghatalmazottnak a kir. tanfelügyelőhez intézett átirata szerint dícséretre méltó tevékenységet következő tanítók fejtettek ki: Steiner János franczfeldi, Khol József jakubai, Haag Béla homolczi, Hermann János glogoni, Athanazkovits Mihály bánát-újfalusi, Bitevits János dol-

lovai, Karlovszky György antalfalvai, Martis Albert lajosfalvai, Zsvikovits János farkasdini és Djurin Lyubomir czrepajai községi tanítók.

Torontálmegye 1885. évi selyemtenyésztés eredményét van szerencsénk az alábbi kimutatásban előtüntetni:

A szolgabírói járás	Aközégek száma	Termelők száma	Kiosztott pete		Termeltetett gubón a községben összesen		Termeltetett állag egy uncia petére a 25 gram		Eszik állag egy tenyészőre gubó		Kifizetett beváltási ár		Eszik állag egy tenyészőre kereszt	
			kl.	gr.	kl.	degr.	kl.	degr.	kl.	degr.	frt	kr.	frt	kr.
Alibunár	3	6	-	80	84	90	26	53	14	15	94	04	15	67
Antalfalva	12	331	5	910	4262	-	18	02	12	87	4499	66	13	59
Bánlak	10	18	-	310	205	10	16	54	11	39	215	39	11	96
Nagy-Becske	9	87	1	555	747	10	12	01	08	58	805	17	9	25
Nagy-Kikinda	3	49	-	630	112	70	04	44	02	30	118	58	2	42
Nagy-Szt.-Miklós	2	2	-	20	03	70	04	62	01	85	4	16	2	08
Párdány	1	1	-	20	01	50	01	87	01	50	1	95	1	95
Perjámos	1	1	-	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Csenej	1	1	-	-	01	-	01	-	01	-	1	60	1	60
Pancsova	12	525	8	995	6199	25	17	22	11	80	6710	96	12	78
Török-Becse	6	71	1	710	796	-	11	63	11	21	851	88	11	99
Török-Kanizsa	3	3	-	40	15	-	9	37	05	-	16	60	5	53
Összesen	63	1095	19	290	12428	25	15	07	11	35	13319	92	12	16

12. Méhészet.

Excellentiádnak a kir. tanfelügyelőhöz kibocsájtott a méhtenyésztésre vonatkozó rendeletei pontosan végrehajtottak, a tanítók felhívtak, miszerint a méhészetet az iskolák által iparkodjanak terjeszteni, minél nagyobb mérvben meghonosítani.

A méhészet a megye területén már is szép fejlődésnek indult, a mennyiben Torontálmegye területén a méhtenyésztés 173 községekben eszközöltetik, 1700 egyén által 30766 méhkassal.

A méhtenyésztésnél a kir. tanfelügyelő felhívása folytán a kertlelti szolgabírók által a kir. tanfelügyelőhöz be-terjesztett kimutatások szerint háromféle rendszer követetik és pedig a régi, a Dzirzon és Dadeféle rendszer, a legtöbb méhkas régi kaptárak, jó nagy része Dzirzon legkevesebb a Dadeféle.

A méhtenyésztők legkevesebb része dolgozik népre, legnagyobb része mézre és viaszra.

Termékeiket részint a községben és részint a közel fekvő városokban értékesítik.

Több tanító és magános is azonban részt vesz a méhészeti sajtó útján, részint terményeik értékesítése tekintetéből a külfölddel is érintkezésben áll.

13. A tanítókról.

A torontálmegyei tankerületben létező iskoláknál a befolyt 1884-5. tan-

évben alkalmazva volt és pedig képesített tanító 634, nem képesített 25, összesen 659, mely tisztelettel jelentvén, miszerint a nem képesített tanítók közé azok is fel lettek véve, kik a képezde rendszer 4 tanfolyamát elvégezték, de tanítóképesítési vizsgát eddig nem tettek.

A tanítók iparkodnak fontos hivatásukat hazafias szellemben megoldani.

A megye területén alkalmazásban levő tanítók mily jellegű iskoláknál vannak alkalmazva a következő kimutatásból kitűnik:

Az iskolák jellegük szerint	A tanítók között volt												A nem magyarajku tanítók közül hány szerzte meg a magyarnyelvi tanképesítést?		
	Összesen	1868. évi XXXVIII. nem képesített (ez. értelm.)	rendes	Minőség szerint	Nem szerinte	férfi	nő	lelkész	szó és írásban	1879. évi l. cz. sz. sz. pontjából a szóban keveset magyarnyelvet bírja	semmit	semmit			
állami	33	33	32	1	22	11	-	33	-	-	-	-	-	-	az 1884-5. tanévben.
községi	336	333	336	-	304	32	-	263	39	430	13	-	-	-	
róm. kath.	108	98	108	-	88	20	-	80	18	10	-	-	-	-	
gör. kath.	4	3	4	-	2	2	-	2	2	-	-	-	-	-	
gör. kel.	151	140	151	-	125	25	-	117	11	7	16	31	-	-	
ág. h. ev.	4	4	4	-	3	1	-	3	1	-	-	-	-	-	
helv. hitv.	2	2	2	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
mózes	11	11	11	-	10	1	-	10	1	-	-	-	-	-	
magán	9	9	9	-	8	1	-	8	-	-	-	-	-	-	
egyleti	1	1	1	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
összesen	659	634	658	1	557	98	4	520	72	11	56	-	-	-	

(Vége következik.)

A „Kis-Oroszi“ helynév történeti jogosultsága.

(Vége.)

De érdekelni fogja a „Torontál“ czikk-íróját, hogy „Oroszi“ név helységek, ugyancsak már a XIV. században, a szomszéd Temes megyében is léteztek. A nagy tudomány Pesty Frigyes únnepelt történetirónk tanúsága szerint, ki Rómában személyesen tekintette át a pápai tizedszedők lajstromait, a temesi főesperességben szintén létezett két „Oroszi“ község, melyek egyikét a nyelvünkkel ismeretlen olaszok „Hurazy“, a másikat „Harusy“-nak írták. Későbbiek mind a kettő Oroszi, „i“ végzettel, nem ugyan Berengarius és Bonofatto, avagy Theiner visszketegetől, hanem inkább gyakorlatlan magyar íráskunál fogva. A ki tudja, mennyire torzították a tizedszedők s kiadják Theiner a magyar helyneveket, nem lesz meglepetve az által, hogy a fennebbi névalakokban „Oroszi“ név helységeket kell felismernünk. E temes megyei „Oroszi“ név helységek, különféle mellékevekkel, még a XV. század közepén is virágoztak.

Nem arról van szó, hogy az újabb korban ez vagy az a plébános, a község bírja, esküdje és kántora „Oroszi“ vagy „Oroszi“ irta-e a község nevet. Tudományos történeti kérdések vitátságnál nem a jelenkori praxis és nem is az egyéni fel-fogás dönt. Mindaddig, míg községeink neve történeti alapon rectifikálva nem lesz: azt a nevet tartozik írni mindenki, mely jelenleg hivatalos gyakorlatban van. Ha tehát én Kis-Oroszt irtam Történelmi Adattáram valamelyik kötetében, az nem bizonyít ellenem semmit; mert az ősi Kis-Oroszt mintegy százszázötöd óta csakugyan „Kis-Oroszi“ fordítja a tudatlanság s e helynevet kivétel nélkül mindnyájan így írjuk most, s így írta a statisztikai hivatal Helynévgyűjtője is, bizonyára a meggyőző hivatalos jelentés alapján. De fölemlíti egyszermind, hogy a község másik, régebbi neve „Kis-Oroszi“.

Mint hogy a czikkíró elbizakodott vakmerőséggel azt állítja a nyilvánosság előtt, hogy az „Oroszi“ helynév (pláne még ezt is hozzászéli: a „Kis“ jelző nélkül) soha sem fordul elő sem oklevelekben, sem a valóságban, — és ezzel mintegy azt látszik feltüntetni akarni, hogy én az „Oroszi“ helynevet a levegőből vettem s álmódóva az ujjamból szoptam ki: kénytelen vagyok a t. olvasók közönség felvilágosítására utalni a közkezen forgó okleveles gyűjteményeinkre, melyek egyik okmánya 1364-ben, egy másik 1375-ben, egy harmadik 1398-ban, egy negyedik 1412-ben, egy ötödik 1415-ben, egy hatodik 1429-ben, egy hetedik 1431-ben nevez meg magyarországi „Oroszi“ név községeket, köztük 1398-ban egy temes megyei possessiót is. Mindezen oklevelek pedig hiteltel királyi és cancellariái kiadványok, nem falsú bírák és kántorok bizonyosságtételei. (V. ö. Fejér: Codex Diplomaticus IX, 7. 374; IX, 3. 450; X, 3. 215; X, 8. 538; X, 5. 624.) A többi oklevélgyűjteményekre ezuttal nem is hivatkozom.

A török hódoltság kor második felében a mozlimokkal barátságos szomszédoságot fenntartó részeg uralkodó a vidéket, a magyar „Oroszi“ helynév szláv (és nem germán, mint a czikkíró képzelet) végzetet nyert az Oroszihoz illesztett „n“ betűben. Lett tehát a régi magyar „Oroszi“-ból „Oroszin“. Ad formam: Mokrin, Gyukosin, Bezdin, stb. Az „n“ kihangzóinak helyneveinkhez illesztése más vidékeken is idegen befolyás elhatárolására mutat. Így lett Apátiból Apathin, Kemendiből Kemendin, Kövesdéből Kuvesdin, Sajtiból Sajtin, Harasztiból Hrasztin, stb. Mercy Claudiusnak általam kiadott 1723-1725. évi térképén „Mally Orosin“ néven fordul elő Kis-Oroszi; a Szent-Hubert helyén állott „Oroszi“ pedig egyszerűen csak „Orosin“-nak van írva. Ez a szláv elnevezés athuzódott a német geographiába is, sőt egyes magyar map-párkon is megtaláljuk. A grf. Teleki László pártfogása mellett készült Karacs-féle magyarországi térképén „Kis-Oroszi“ all ugyan, de szerző oda teszi, hogy a községet másképp „Kis-Oroszinnek“ nevezik. Idegen elem tehát csak akkor vegyült az „Oroszi“ történeti helynévbe, mióta azt „Oroszinnek“ kezdték nevezni.

A helyes magyar történeti érzék azonban soha sem mondott le a régi „Oroszi“ névről. Vályi András a múlt század végén, mikor már csak egy Oroszi létezett Torontálban, határozottan s tisztán „Oroszi“-nak és nem „Orosznak“ írja a község nevet. Lipszky „Repertoriumában“ s mappáján (Buda 1808) szintugy „Kis-Oroszi“ olvasható. Schediusnak különben igen becses térképén M. Czerna és Kis-Tószeg közt már szlávosan van a község neve „Kis-Oroszinnek“ feltüntetve, mely eltérést a magyar történeti tradícióktól csak a német írók tették magokévé. Griselin korában is még divatban volt az „Oroszin“. 1776. évi „Tabula Banatus Temesiensis“ című térképén, mely az osztrák császári mérnökár felvételei után készült, „Klein-Orosin“ a „Kis-Oroszi“ neve.

Biztosíthatom egyébaránt a czikkíró, hogy „Oroszi“ név helységeket minden korszakban és hazánk minden vidékein még ma is elegendő számban találunk. Akármely helynévtárból meggyőződhetünk volna czikkíró, hogy ilyenek vannak Nógrád, Szatmár, Bereg, Bars, Heves, Torda, Veszprém és Alsó-Fehérmegyében. Volt „Oroszi“ egykoron Solt megyében is. Vajjon ezek mind magyartalanságban szenvednének, mert „i“ betűvel

végződnek? század lősz...
lott a nyelv...
s írá köze...
czikkíró ny...
az Oroszi...
hangzásun...
it éljün...
Ercsi, B...
Tóti, Ré...
Olaszi...
rossz hangz...
Ezekb...
lenkedett...
Legyen meg...
készség...
legalább ne...
marad ha...
ha a meg...
végre e...
által me...
válni, l...
neti ne...

VID

Tekint...
Már...
ségi iskol...
időközön...
át s...
zetesü...
gyermek...
ban. — É...
emelni...

Ann...
e buzgok...
lulról, ne...
— de tám...
— E k...
midőn a...
tolt fillé...
— Báró...
benünket...
30000 tég...
E nem...
maradhat...
— és egy...
elintéze...
kelt rende...
tanterem...
desere.

Az b...
— hogy o...
De az...
kedés net...
palakot...
nagytelek...
— Mi me...
döttünk...
magyar ny...
desben, v...
tanító és...
kit terhel...
lasztás má...
— Mi el...
lelősség...
kegyelmé...
— És ha...
a 120 nag...
az esdekl...
Addj...
runknak...
Ó-Bel...

* M...
Dániel Pál...
veterán or...
János f. hó...
csávosi Cs...
bajos és sz...
* H...
rosunk leg...
műszeröz...
fiatal sz...
gazdag nö...
násiumunk...
közszeret...
eljegyezte...
nemes sa...
kötelekeib...
sága bizto...
egész me...
megalakul...
főszke fölé.

H...
aljegyző...
a tollu fi...
Temesvá...
„Délmagyar...
kitűnő mű...
völegényt...
zük, — nem...
legialis ö...
családi kö...
tünk egész...
kerékhez...
terén edd...
a most köt...
füzzön!

* M...
biztos és hely...
minőségben...
egész család...
közszolgá...
buzgalomnak

A sertésbevétel Romániából
az ottani állategészségügy viszonyainak javulása folytán kizárólag vasuton Orsován, Brassón és Predealon át bizonyos övrendszabályok mellett, egészségi és származási bizonyítványok felmutatása stb. újból megengedettek.

A vízjogról szóló 1885. é. XXIII. t. cz. 1886. jan. 1-én életbe léptetve, a törvényhatóságoknak már megküldettek mindazon szabályrendeletek, a melyek a törvény végrehajtását célozzák.

Szabályzatnak pedig:
I. a közmunka és közlekedésügyi, és a földmívelés, ipar és kereskedelmi miniszterek hatásköre,
II. a vízhasználat vagy vízi munkákat engedélyezésénél követendő eljárás,
III. a szolgálat igénybevételénél járó vízhasználat vagy vízi munkákat engedélyezésére körül követendő eljárás,
IV. az utasítás a vízmedrek partszéleire ültethető fak vagy bokrokra nézve,
V. a közegészségügyi szempontból elrendelhető vízvezetékekre, és
VI. a vízmosások megszüntetése vagy megelőzése végett eszközölhető munkálatok iránt való utasítások,
VII. a közigazgatási hatóságok teendői,
VIII. a büntető határozatok végrehajtása,
IX. a vízi könyvek berendezése és kezelése,
X. a meder szabályozási, partbiztosítási, árvédelmi és vízvezetési társulatok tisztviselőinek felelőssége, és
XI. a vontató utak és szabad kikötés kérdései.

Mintthogy a kulturmérnökök ezentúl közigazgatási teendőkkel fognak megbízni, és a törvény életbeléptetése partmenti birtokosainkat, ármentesítési társulatainkat, hajótulajdonosainkat, mérnökeinket és vállalkozóinkat oly közelről érdekli, figyelmeztetjük az érdekelt közönséget, hogy a törvény és az erre vonatkozó rendeletek gyűjteményes

megszerzése és tanulmányozása mennyire szükséges, kivált, ha tekintetbe vesszük, hogy nemcsak jogai és érdekeik megóvása, de a büntető határozatok esetleges — habár on tudatlan — túllépésével járó kellemetlenségek megelőzése is egyaránt igénylik ezt.

Egyébiránt lapunk más helyen behatóan foglalkozni fogunk mindezekkel.

„Equitable“ életbiztosító társaság New-Yorkban.
A magyar kereskedelmi törvény által előírt minden feltétel teljesítése után ma a budapesti kereskedelmi és váltó-törvényszék az „Equitable“ cég bejegyzését a magyar korona országában üzletkötések céljából, Budapest főszékhellyel, elrendelte — s az intézet, melynek helyben történő berendezését már hónapok előtt jeleztük, tevékenységét a legközelebbi napokban már megkezdte. Az „Equitable“ egyike a világ legnagyobb biztosító társulatának, és üzletforgalmát illetőleg csupán egy társulat a newyorki „Mutual“, által szárnyaltatuk. Az „Equitable“ biztosítási állománya 1884. decz. 31-én 83,699 biztosító-levele, 1.314.988,977 marka biztosított tőkére rugott; az 1884. évben kötött új biztosítások 360.727,492 márkára mentek. A társaság 1884-iki bevételét kamatok- és díjakban 64.764,791 márkát tettek, s ugyanazon év december 31-én 247.188,184 marka vagyont mutatott ki, mely fődívetül szolgálhat a díj-tartaléknak 201.661,346 márkáig, a kártartaléknak 546,465 márkáig, a tőke-tartaléknak 425,000 márkáig s a nyereség-tartaléknak 41.555,373 márkáig. A 425,000 marka részvénytőkét az alapszabályok értelmében nem szabad hét százaléknál magasabban kamatoztatni, s az évenkénti jövedelemtöbbség a nyereség-részellettel biztosítottak javára esik. — Az „Equitable“ biztosítási feltételei közül kiemelendő, miszerint minden általa kiállított biztosító-levelet a harmadik biztosítási év letele után megtámadhatatlannak nyilvánít. A biztosítottak s a társulat között fölmerülő minden vita, ha a felek valamely választott bíróságban nem egyeztek meg, azon ország rendes bírósága ele tartoznak, a hol a biztosítás kötött. A társulat határozatlan kötelezi magát a székhelyén kívül jogerejű ítéleteknek föltétlen elismerésére. Az „Equitable“ a magyar kereskedelmi törvény 453. §-a értelmében Magyar Általános Hitelbanknál 100,000 frnyit összeget biztosítéki alap gyanánt tett le, s a magyar korona országában képviselőjül Singer József urat bízza meg.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

A magyar kir. Belügyminister ur ő nagyméltóságának folyó évi január hó 12-én 5023. sz. alatt kelt kegyes leirata szerint, ismét meg fog jelenni egy közigazgatási kézikönyv, melyet Petrovsky József békés-esabai kir. aljárásbíró szerkesztett és ad ki. — A műnek címe „A közigazgatási törvények és rendeletek kézi könyve“ s hat kötetben fog megjelenni. — A kérdéses munka gyakorlati berendezése által hasznos utmutató lehet az állami és köztörvényhatósági tisztviselők, és szintén községi előjárók, ügyvédek, községi vagy körjegyzők és kiváltképen azok számára, a kik ügyvédi avagy községi jegyzői vizsgára készülnek. — S a mennyiben az egyházi közigazgatásra vonatkozó szabályokat is felkarolja tehát a lelkeseknek is.

Ennélfogva a szóban forgó művet t. olvasóink figyelmébe ajánljuk, megjegyezvén, miszerint a teljes mű előfizetési ára 8 ft 40 krnyi s a megrendelés Le-page Lajos békésabai könyvkereskedőnél — mint bizományosnál — eszközölhető.

Az „Ország-Világ“ január 23-iki, ez évben 4-ik száma méltó folytatása a válogatott közleményekben és művészi képekben gazdag számoknak. Tolnai Lajos és Szabó Endre illusztrált regényeiken kívül elég névleg fölemlíteni az egyes közleményeket. Így: „Regék a drágakövekről“ Karlovsky M. Idától; „A becsület“, beszélke Hevesi Józseftől; „Alom“, költemény Pasztóitól; „Ki az áruló“, nagyrédek, eddig ismeretlen adatok a komáromi vár végső napjaiból J. M.-tól; „A legyőzött Don Juan“, beszély Arzéné Housaytól; „Benn“, költemény Hugo Viktoról Bogdánfy Lajos fordításában; „Természettudományi apróságok“, Spectatorról; „Apró versek“, Torkos László, Pósa Lajos, Gáspár Imre és Gelbótlól; „A hétről“, Székely Huszártól. A kosztüm-bálokról Elemértől. Végül a változatos gondolat szerkesztett rovatok. A képek közül megemlítjük Verescsagin arksképét, Szívek csatája című sikerült rajzokat Góró Lajostól, továbbá „Hangversenyek“, „Készülés a bába“ stb. nagyobb képeket. Az „Ország-Világ“ előfizetési ára: jan.—decemberre 10 ft, jan.—júniusra 5 ft, július—szeptemberre 2 ft 50 kr., jún.—decemberre 5 ft. Az „Egyéjtés“-sel együtt egész évre 28 ft, félévre 14 ft, negyedévre 7 ft, egy óra 2 ft 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársasághoz küldendők, kecskeméti utca 6. szám.

Álarozos és jelmez baj.

Az állandó korsorolyázó helyen épült csarnok pénzárának javára 1886. évi márczius hó 6-án a nagy-beckereki városi színházban álarozos és jelmez baj rendezték. — A tánczeremő átalakító nézőtérre csak azok bocsáttak, kik egy e célra készült a beléphetési jogot igazoló, de nem névre szóló jegy birtokában lesznek és e mellett vagy jelmezben vagy álarozos elölt jelentek meg. — Ilyen a tánczeremő való beléphetési jogot igazoló jegyeket szőbéli vagy írásbeli de nem anonim fel-szólításra Keresztes Aladár urnál kaphatni. — Ugyanezen urnál kaphatók páholy, másodemeleti állóhely és karzati jegyek. — Minden jeggyel egy program és egy ingyen sora-jegy adatik. — A tánczeremőben hideg bule-lesz felállítva. — A színházi helyiségek belé-fütéséről és a nagy közönség kényelmé-re szőrakoztatásáról, mint ezt a változatos pro-gramm is mutatni fogja, gondoskodva lesz. — Helyárak: Egy alsó páholy 5 ft, egy emeleti páholy 4 ft, az első emeleti közö-páholy 5 ft, egy másodemeleti páholy 2 ft, másodemeleti állóhely 30 kr., karzat 15 kr. — belépti jegy a tánczeremőbe 1 ft, azoknak, kik alsó vagy első emeleti páholy-jeggyel bírnak 50 kr. Kezdeté esti 8 óra. A rendezőség.

VASUTÜGYEK.

(Osztr.-magy.-svajci kötelek forgalom.)
Folyó február 15-ével az osztr.-magy.-svajci kötelek forgalomban fa-szállítványokra vonatkozó kivételes díjszabás IV. részének 2. füzetéhez tartozó I. pótlék lép életbe, mely új, illetve megváltoztatott díjtételeket földijszabás helyesbítését és a távolságműködés kiegészítését tartalmazza.
Ezen pótlék példányai a részes vasu-tigazgatóságoknál kaphatók.

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.

H I R D E T É S E K.

885. sz. ki. 1886. (61—4.1)
Hirdetmény.
Az 1883. évi 9. t. cz., 13. §-a, 3. pontja értelmében felhivatnak Nagy-Becskerek városában tartozkodó valamennyi hadmentességi díj kötelesek akár itteni illetőségük akár nem, miszerint az idézett törvény-szakaszában körülírt köteles bejelentéseiknek, reájuk esetleg a családfőre 1885. évben kivetett egyenes adó összegének hiteles kimutatása mellett (az adókönyvecske előmutatása által) folyó 1886. évi februárhó 28-ik napjáig a városi alszámvevői hivatalban annál is inkább tegyenek eleget, mert ellenkező esetben ezen mulasztás az idézett törvény 20. §-ában kiszabott pénzbírság esetleg megfelelő elzárási büntetés alá esik.
N.-Becskereken, 1886. évi január 22-én.
Kulifay Lajos, polgármester.

299. sz. ki. 1886. (74—3.1)
Hirdetmény.
A tekintetes megyei alispáni hivatalnak folyó hó 13-án 845/1886. sz. alatt kelt rendelete alapján a rudnai község alatt a Temes folyó fölött fennálló hid 2414 ft 48 krral előirányzott helyreállításának foganatosításának biztosítása végett folyó évi márczius hó 5-én d. e. 10 óra aláírtott szolgabírói hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetettik.
A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fennebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az előirányzott költség után számítandó és a feltételekben előírt 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 9 óráig az alólírt szolgabíróhoz, vagy törvényszerű helyetteséhez annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben beérkezettek figyelembe nem fognak vétetni.
A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alólírt szolgabírósnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.
Módoson, 1886. évi február hó 6-án.
Lebánovich István, szolgabíró.

101. sz. 1886. (49—2.2)
Árverési hirdetmény.
Karlova község előjárósága részéről ezenel közhírré tétetik, hogy a községi legeltetési jog f. évi február 16. napján, d. e. 10 órakor árverés útján bérbe adatni fog.
A legelői illeték drbnként 4 ft 50 kr. allapított meg.
A kikéltési ár 10000 ft.
Az árverési szándékozók felhivatnak, hogy fenti napon személyesen vagy megbízottjai által megjelenjenek, vagy pedig zárt ajánlatukat 10% bántépénzzel ellátva a meg-előző nap d. u. 6 óráig benyújtsák.
Az árverési feltételek a község jegyző. irodájában betekintheők.
Karlován, 1886. jan. 28.
A községi előjáróság.

53. szhoz 1886. (63—1.1)
Hirdetmény.
Ezenel közhírré tétetik, hogy a N.-Becskerek városi 1885. évi gyámpénzár mérleg, mielőtt az a képviselő testületi gyűlés elé terjesztetnék, az 1871. évi XVIII. t. cz. 128. §. ugy az 1877. évi XX. t. cz. 300. §. értelmében f. évi február 4-től 5 napon át a városi főszámvevőségnel a hivatalos órák alatt megtekinthető.
Nagy-Becskereken, 1886. évi február hó 3-án.
Kulifay Lajos, polgármester.

723. sz. 1886. (58—3.2)
Hirdetmény.
Torontálmegye ites alispáni hivatalának 1885. jun. 4-én 12712. sz. a. kelt körrendelete folytán Nagy-Becskerek város adózó közönsége ezenel értesitetik, miszerint községi adójának pontos és helyes előírása esetleg helyesbítése vagy leszámolása minden egyes adózó fél kérelmére minden év elején a városi alszámvevő teljesíteni fog.
Nagy-Becskereken, 1886. évi január hó 28-án.
Kulifay Lajos, polgármester.

325. sz. ki. 1886. (73—3.1)
Hirdetmény.
A tekintetes megyei alispáni hivatalnak folyó évi január hó 13-án 846/1886. sz. alatt kelt rendelete alapján és Neuzinai község alatt a Temes folyó fölött fennálló hid 2729 ft 38 krral előirányzott helyreállításának foganatosításának biztosítása végett f. évi márczius hó 5-én d. e. 10 óra aláírtott szolgabírói hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetettik.
A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fennebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az előirányzott költség után számítandó és a feltételekben előírt 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 9 óráig az alólírt szolgabíróhoz, vagy törvényszerű helyetteséhez annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben beérkezettek figyelembe nem fognak vétetni.
A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alólírt szolgabírósnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.
Módoson, 1886. február hó 6-án.
Lebánovich István, szolgabíró.

Legelők és szénamezők
legjobb minőségűek, a horvát-neuzinai és kis-lécsi határban és 283, 180, 121 1/2, 115, 91, 73 és 54 láncc nagyságban, f. évi márczius 1-től, méltányos árért és előnyös bérletfizetési feltételek mellett bérbeadandók.
Értesítések adatnak, valamint a kiegyezkedés is lezáratik a kis-lécsi tanyámon Margiticza mellett. (35—4)
Csacskovics M.

Az **EQUITABLE** életbiztosító-társaság New-Yorkban alapított 1859-ben.
Biztosítási tőke 1884. decz. 31-én . . . 788,993,384 o. é. ft a társaság vagyona 1884. decz. 31-én . . . 148,312,010 o. é. ft nyeresemény tartalék 1884. decz. 31-én . . . 26,733,223 o. é. ft az 1884-ben kötött új biztosítások összege . . . 216,436,495 o. é. ft az egész nyeresemény a biztosítottak közt osztatik szét. (65—5.1)
Minden kötvény három év múlva megtámadhatatlanná valik.
Magyarországi vezérképviseletőség:
Budapest, VI., Andrassy-ut 12.

121. sz. 1886. (15—5.5)
Hirdetmény.
Az új földadó kataszter nyilvántartásáról szóló 1885. évi 22. t. cikkhez fűzött 1885. jul. 18-án kelt 45055. sz. pénzügy-ministeri utasítás értelmében közhírré tétetik, miszerint minden ház- és földbirtokos személyében t. i. vétel, csere, öröklés, kisa-játítás, bírói ítélet, hagyományozás, ajándékozás vagy közös birtok felszátása folytán beállott változások ezentúl ugy a régi mint az új birtok-s által a jogügylet létre jöve-telétől számítandó 8 nap alatt még pedig az új birtokos a választás alá jött ingatlan birtoklásához való jogosultságát bizonyító okirat előmutatásával ugy nemkülönben a terméketlenből terméző vált adótárgy változások a tényleges birtokos által 30 nap alatt a városi alszámvevőnél annál is inkább be-jelentendő, mivel ennek elmulasztása az 1883. évi 44. t. cz. 100. illetve 101. §-ában meghatározott 1—500 frtig terjedhető pénzbírságot vonja maga után.
Nagy-Becskereken, 1886. évi január hó 2-án.
Kulifay Lajos, polgármester.

Hirdetmény.
A tekintetes megyei alispáni hivatalnak folyó évi január hó 13-án 846/1886. sz. alatt kelt rendelete alapján és Neuzinai község alatt a Temes folyó fölött fennálló hid 2729 ft 38 krral előirányzott helyreállításának foganatosításának biztosítása végett f. évi márczius hó 5-én d. e. 10 óra aláírtott szolgabírói hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetettik.
A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fennebbi munkát végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az előirányzott költség után számítandó és a feltételekben előírt 5%-nyi bántépénzzel ellátott zárt ajánlatukat a kitűzött nap d. e. 9 óráig az alólírt szolgabíróhoz, vagy törvényszerű helyetteséhez annyival is inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben beérkezettek figyelembe nem fognak vétetni.
A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek az alólírt szolgabírósnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.
Módoson, 1886. február hó 6-án.
Lebánovich István, szolgabíró.

!Pénz!
földekre és házakra a legolcsóbb kamatok mellett a legkisebb összegtől a legmagasabbig közvetítetik.
A visszafizetés tetszés és tehetség szerint történhetik.
Pontos és gyors körösztulvezetés felett mindenki meggyőződve lehet és szolgálhat minden e szakmába vágó fölvilágosítással bérmentve.
Együttal ajánlom magamat mindennemű állami és magán sorsjegyek, arany és ezüst pénzek, idegen bankjegyek méltányos bevásárlása és eladására, nemkülönben mindennemű szelvények beváltására.
Igérvények minden huzásra.
Részletlevelek valamennyi sorsjegyekről.
Első nagy-beckereki váltó- és bizományi üzlet
L. Kadelsburger.
(282—17)

ez bál. helyen épült 86. évi máriai városi színház rendeztetik... do nézőtéri egy e czéle... zoló, de ne... lesznek e... y álarcz al... tánczteremb... egyeket szö... anonym fel... al kaphatni... y, másodeme... t. — Minden... ingyen sora... n hideg buffet... yiségok kellő... kényelme és... változatos pro... odva lesz. — rt, egy első... meleti közép... páholy 2 frt., arzat 15 kr., e 1 frt., — meleti páholy... e esti 8 óra... de zőség

E.K. forgalom.) osztr.-magy. állományokra IV. részének lép életbe, díjteteleket a ávóságmutató

Gusztáv.

(63-1.1)

y. hogy a N. gyámpénzitari testületi gyűlévi XVIII. t. vi XX. t. cz. máj 4-től 15 gnél a hiva- évi február

ny Lajos, garmester.

LE ag ben. 84 o. é. frt 10 o. é. frt 23 o. é. frt 95 o. é. frt. közt oszt. (65-5.1) ulva meg- selőség: -ut 12.

nellett etik. dve lehet sjegyek, sa és el- kről. vi üzlet

337. sz. 1885.

(71-1.1)

Arverési hirdetés.

Alulirt kiküldött vajtó az 1881: LX. t. cz. 102. §. értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tettes módosi kir. járásbírósg végzése által Scheiber Berthold felperes javára, Berkovits György és társai ellen 110 frt tőke, ennek 1885. szept. 13-tól számítandó 6% kamatai és eddig összesen 53 frt 8 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési vajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 349 forintra becsült 3 drb ló, 1 kocsi, 1 vas eke, 3 disznó, továbbá különféle gazdasági felszerelések és szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 7107/885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis H.-Neuzinán alperesek lakásain leendő eszközésére 1886. évi február hó 13. napjának, d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881: LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Módoson, 1886. évi február hó 5. napján.

Uhrmann Adolf, kir. bír. végrehajtó.

27. sz. 1886.

(69-1.1)

Arverési hirdetés.

Alulirt kiküldött vajtó az 1881: LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tettes módosi kir. bíróság 459. számú végzése által Wolfinger Samu, ivándai lakos javára, Teichner Ignátz, dnyási lakos ellen 2864 frt 24 kr. tőke, ennek 6% kamatai és eddig összesen 82 frt 20 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési vajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 1409 frt 11 kr-ra becsült különféle árucikkek, szobabutorok és gazdasági felszerelésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 553/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Dinyáson, alperes lakásán leendő eszközésére 1886. évi február hó 16-ik napján, d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881: LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881: LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Módoson, 1886. évi február hó 5. napján.

Uhrmann Adolf, kir. bír. végrehajtó.

7952. sz. 1885.

(75-1.1)

Arverési hirdetésnyi kivonat.

A nagy-beckereki kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a Torontálmegye árvaszék vajtatonak, Zsivkov Szvetozár, szrb.-íttebei lakos vajtást szenvedő elleni 20 frt 52 kr. tőke, ennek 1883. aug. 24-től járó 6% kamatai, 3 forint 30 kr. vajtási és 6 frt jelenlegi és még felmerülendő költségek kielégítése végett vajtást szenvedő tulajdonánul felvett, a n.-beckereki kir. tszék területén fekvő, a Szerb-Ittebe községben, a szerb-íttebei 140. sz. tjkvben foglalt 400 frtra becsült 135. öi. sz ház és beltelekből álló ingatlanok vajtási árverés útján el fognak adatni.

Határnapul 1886. évi február 13. napjának, d. e. 10 órája, Szb-Ittebe község-házánál kitűzetik azon hozzáadással, hogy az ingatlanok ezen határnapon esetleg becsáron alul is eladatni fog.

Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melynek 10%-a a venni szándékozók által készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-bani árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. k. igazságügyministeri rendelet 8. §-ban kijelölt ovedékképes papirban a kiküldött kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő, vagy annak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényi átszolgáltatni.

Vevő tartozik a vételért két egyenlő részletekben lefizetni, és pedig az első az

árveréstől számítandó 1 hónap alatt, a másikat két hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától járó 6% kamatokkal együtt a nagy-beckereki kir. adó- mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe beszámíttatik.

A többi árverési feltételek a hivatalos órákban a tjkvi hivatalnál és Szerb-Ittebe község előjáróságnál megtekinthetők.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. tszék tlkönyvi osztályának 1885. évi okt. 14-én tartott ülésében.

408. sz. 1886. (55-3.2)

Pályázat.

A szaravollai körorvosi állomás üresedésbe jöven, annak betöltésére ezennel pályázat hirdettetik, s a választás határidejül 1886. évi márczius 13. napjának, reggeli 9 órája, Szaravolla község-házánál kitűzetik.

Ezen állomással 800 forint készpénz fizetés és a képviselő testületek által megállapított látogatási díjak vannak összekötvé.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 9. §-a értelmében felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig alóírt szolgabíró-ságnál adják be, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak. Perjámos, 1886. jan. 30.

Nikolits, szbíró.

Melléklet a „Torontál“ 1886. évi 6-ik számához.

Árlejtési hirdetemény.

T.-Petrovoszello község képviselő testülete 1885. május 1-én hozott a tvhatóságilag jóváhagyott határozattal a 11. számú községi kutnak ujja kikövezését s illetve kimélyítését, — továbbá a többi 6 községi kutnak külső köművesi javítását elhatározta.

Ezen munkálatok kiadására eddig két ízben is kitűzött árlejtés a munkadíj csekélysége miatt eredménytelen maradván, f. hó 27-én, 2. sz. a. hozott képviselő testületi határozattal az első munkálatért 2418 forint 82 kr., az utóbbi munkálatért pedig 88 frt lett megállapítva.

Ezen munkálatok f. évi február hó 16-án, d. e. 10 órákor, Petrovoszello község házául megtartandó nyilvános szóbeli árlejtésen fognak kiadatni.

Melyre vállalkozni szándékozók oly megjegyzéssel meghivatnak, hogy az árlejtés előtt 10% bánatpénzt vagy készpénzben vagy ovadékképes papirokban letenni tartoznak.

Az árlejtési feltételek és költségterv a hivatalos órák alatt a községi hivatalban megtekinthetők.

Kelt T.-Petrovoszellón, 1886. január hó 28-án.

Knoll, jegyző. (64—1.1) **Szekesan,** bíró.

258. sz. 1886. (62—3.1)

Pályázat.

Dinyás községében a 300 frt évi fizetéssel javadalmazott községi irnoki állomás lemondás folytán megüresedvén, annak választás útján leendő betöltése céljából a határidő f. évi február 22. napjának, d. e. 10 órára, Dinyás község házául ezennel kiadatnak.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy a magyar és szerb nyelv teljes bírását igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig előírt szolgabíróshoz nyújtsák be.

Kelt Párdányban, 1886. évi január hó 26-án.

Torontálmege párdányi szolgabírói hivatala.

260. sz. 1886. (68—2.1)

Hirdetemény.

Az offszenciczi szülésznöi állomás történt leköszönés folytán megüresedvén, annak választás útján betöltésére 1886. február hó 22-ik napjának, d. e. 10 óráját tűzöm ki.

Felhivatnak tehát mindazon szülésznök, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, hogy kellően felszerelt kérvényüket 1886. február 21-én, d. u. 5 óráig a szolgabírói hivatalnál benyújtsák.

Ez állomással következő évi javadalmazás van egybekötve:

- a) készpénzben 20 frt,
- b) 4 köbméter tűzi fa, házhoz hordva,
- c) 4 hektoliter buza, és végre
- d) minden szülési esetért 2 frt, esetleg 1 frt és egy felöntő buza.

Kelt Bánlakon, 1886. évi január hó 23-án.

Daniel, szolgabíró.

Hirdetemény.

Dimitrievits György, melenczei lakos részére, Bosnyák Száva, melenczei lakos ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik, hogy lovak, kocsi, tehén és csöves kukorica f. évi február 17-én, d. e. 8 órákor, Melencze község házául bíróilag el fognak árvereltetni.

Kelt Török-Becsén, 1886. évi január hó 22-én.

Rankovits István, kir. bír. végrehajtó.

647. sz. b. v. 1886. (60—1.1)

Hirdetemény.

Grün Simon, n.-becskereki lakos részére, Vidits Kristof és Pera, melenczei lakosok ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik, hogy lovak, kocsi, és sertések, Melencze község házául f. évi február 15-én, d. e. 11 órákor bíróilag el fognak árvereltetni.

Kelt Török-Becsén, 1886. évi február hó 1-én.

Rankovits István, kir. bír. végrehajtó.

Tiszai halászat-kibérlés.

A t.-becsei uradalom a tiszai halászatot az 1886. márczius 1-től kezdve 1889. évi február végéig 3 egymásután következő esztendőre nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja.

Egy évi haszonbérnek kiküldési ára 400 frt, a halászat ezen kibérlési összegben csak felül adatik ki.

Árverési szándékozók a kiküldési árnak 10%-át tartoznak az árverelő uradalom megbízottjának kezébe készpénzben letenni.

Írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtnak, a melyhez a bánatpénz melléklendő és a „török-becsei uradalomra“ czimzendők.

Az árverés Török-Becsén 1886. évi február 21-én a tisztartói irodában fog megtartatni.

A haszonbérlet a legtöbbet ígérő árverelőre nézve azonnal kötelező, — az uradalomra nézve azonban csak annak jóváhagyása után.

A haszonbérleti feltételek alulírottánál betekintheők.

T.-Becsén, 1886. február 5.

A t.-becsei uradalom megbízásából:

Kropf Sándor, tisztartó. (72—2.1)

101. sz. 1886. (66—3.1)

Pályázat.

Lovrin községében 500 frt évi fizetéssel és 50 frt lakbér általánnyal javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

A választás folyó évi márczius hó 2-án, reggeli 9 órákor, Lovrin község házául fog megtartatni.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig előírt szolgabíróshoz adják be, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Perjámos, 1886. jan. 30.

Nikolits, szolgabíró.

122. sz. 1886. (70—3.1)

Pályázat.

A Lovrin kéményseprés-iparkertületi állomás betöltendő lévén, e végre pályázat nyitattik.

Ezen állomással szabályrendeletileg megállapított díjak összekötve.

A kéményseprő díjazása az egyeseket terheli.

A pályázati kérvények az 1884. évi XVII. t. cz. 4. §. értelmében kellőleg felszerelve alóírt szolgabíróshoz betérjessz-tendő.

Perjámoson, 1886. jan. 9.

Nikolits, szolgabíró.

122. sz. 1886. (44—3.3)

Pályázat.

A Sándorház, Ujhely, Billét kéményseprés-iparkertületi állomás betöltendő lévén, e végre pályázat nyitattik.

Ezen állomással szabályrendeletileg megállapított díjak összekötve.

A kéményseprő díjazása az egyeseket terheli.

A pályázati kérvények az 1884. évi XVII. törv. cz. 4. §. értelmében kellőleg felszerelve alóírt szolgabíróshoz betérjessz-tendő.

Perjámoson, 1886. jan. 9-én.

Nikolics, szbíró.

49. sz. 1886. (50—3.2)

Pályázati hirdetemény.

Bánát-Ujfalu községben üresedésbe jött segédjegyzői állás f. évi február 22-én, d. e. 10 órákor választás útján be fog történi.

Felhivatnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a Torontálmegegyében nyert jegyzői vizsgai bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket a választás előtti napig benyújtsák; kiemelem, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb és román nyelvnek bírása előnyt ad.

Illetmény: 400 frt évi fizetés és 60 frt lakbér. Kelt Pancsován, 1886. évi január hó 19-én.

Vizkelety, tb. szolgabíró.

A Torontál-6-ik számának HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskek, 1886. évi február hó 11-én.

HIVATALOS RÉSZ.

Tárgysorozata

Torontálmege törvényhatósági bizottságának 1886. évi február 15-én és következő napjain tartandó rendkívüli közgyűlésének.

Előadó: Rónay Jenő főjegyző.

Pénzügyministeri leirat 1886. január 8-ról 19120. sz. a., melyben tudositja, hogy a két letétben 1000 frtos államkötvény után mily összegű kamat évelt el.

Az építési bizottság bejelenti, hogy a negyedik jégverem helyreállítását jóváhagyás reményében eszközölteti.

Ugyanaz kér utólagos jóváhagyást 157 frt 16 kr. lépcsőzeti többköltség kiadásához.

A megye alispánja jelentést tesz a bizományosok által elkövetett házalás megállásáról szóló szabályrendeletre nézve.

A megye alispánjának jelentése az útfenntartási alap terhére felveendő egy millió 200000 frtos kölcsönről.

Az építészeti hivatal véleménye Dolác község f. é. közmunkájának átengedése tárgyában.

Steiner Mihály és társainak felelőzése a városi képviselő 310.1885. sz. határozata ellen.

Franyova község az ellene a nagy-becskek—nagy-kikindai vasut társulat által támasztott perben az ügyvédi díjakat megszavazza.

Ernesztház község a nagy-becskek—margittai vasut építési költségeihez feltétlenül közrejárulást szavaz meg.

Koch János és társai felelőznek Szárcsa község ama határozata ellen, mely a vasut által elfoglalandó földek megváltását tárgyalja.

Szladek János felelőzése Szerb-Párdány községnek a vasuti közrejárulást megtagadó határozata ellen.

Több ném.-párdányi lakos felelőzése N.-Párdány községnek a vasuti közrejárulást megszavazó határozata ellen.

Liskó M. és társai felelőznek Szbenzina községnek a községi legelő használatára tárgyában hozott határozata ellen.

Zichyfalva község, állami méneknek ingyenes tartását elvállalja.

Kis-Zombor község határozata a községi előfogatok tárgyában.

Mellenze község határozata az überland-földek megváltási árának törlesztésére nézve.

Billét község egy segédjegyzői állomást rendszeresít.

Partos község határozata a kincstári tartalék földek megvételére nézve.

Szefkerin község jegyzőjének 4 havi szabadságot és 100 frtot szavaz meg.

Szoultour község kérelme nagy községgé szándékolt átalakulása tárgyában.

Sibul Proka fizetési halasztást kér.

Hadzsy Emil, kéri Hadzsis Caesar volt megyei I-ső aljegyző halotti negyedét folyóvá tenni.

Előadó: Dr. Orsó Mátyás tb. főjegyző.

A dugosellői róm.-kath. hitközség felelőzése a községi képviselő testületnek föld visszavételt rendelő határozata ellen.

Nagy-Becskek város képviselő testületének felelőzött határozata a legtöbb adót fizető városi képviselők névjegyzékének kiigazítása tárgyában.

Nagy-Becskek város képviselő testületének felelőzött határozata a tanítói fizetések felemelése tárgyában.

Veszprémmegye közönségének átirata a tagosítás kötelező keresztülvitele tárgyában a képviselőházhhoz intézett feliratának pártolása iránt.

Brassómegye közönségének átirata az 1871. évi XVIII. t. cz. 103. §-ának módosítása iránt a képviselőházhhoz intézett feliratának pártolása iránt.

Mokrin község képviselő testület-

nek határozata a községi segédjegyző jutalmazása tárgyában.

Nagy-Becskek rendezett tanácsu város képviselő testületének határozata a régi térítmények leírása tárgyában.

Nagy-Becskek rendezett tanácsu város képviselő testületének határozata a nagy-szent-miklósi földmives iskola támogatása tárgyában.

Jabuka község képviselő testületének határozata 22 hold föld használatának egyházi célokra leendő átengedése iránt.

Gyertyámos község határozata egy szegedi háznak vétele tárgyában.

Mokrin község képviselő testületének határozata a kataszteri munkálatok díjazása tárgyában.

Kis-Zombor község képviselő testületének határozata a napszámosok megadóztatása tárgyában.

Hertelendyfalva község képviselő testületének határozata a nagy-szent-miklósi földmives iskola támogatása tárgyában.

Az első magyar általános biztosító társaság megkeresése a tömeges biztosítások támogatása iránt.

Mokrin község képviselő testületének határozata késedelmi kamatoknak a közköltségi hátralékok után leendő szedése tárgyában.

A csókai kórközlőválasztás elleni felelőzése.

Nagy-Becskek város képviselő testületének határozata Steinkrug János végkielégítése tárgyában.

Aradmegye közönségének átirata a közigazgatási reformja tárgyában a képviselőházhhoz intézett feliratának pártolása iránt.

Előadó: Rigó István aljegyző.

Hertelendy Imre párdányi szolgabírónak két nembeli kérvénye munkadíj címén egy bizonyos összegnek kiutalványozása iránt.

Farkasdin község képviselő testület-

közös irakjában ismeretlen jogi állású az az nagyszabású tervvel, melynek célja Torontálmege magyar hangzású és történetileg is indokolt térképét restaurálni.

Ismeretve volt a mozgalom kezdete és eddigi fejlődése. Most a közlötök kiegészítésével alkalmat veszünk megunknak azon munkálattal közlésére, mely az egész terv alapját képezi, s mely legkésztelenebb tanúságot tehet arról, hogy itt nem felületes reform viszkeleggel állunk szemben, hanem komoly, a tudomány tárházának kincses bányájából merítő munkával, mely gyakorlati és hazafias céljától elvontan, önmagában is figyelemre méltó történeti buvárát eredménye.

Közljük tehát a törvényhatósági bizottság által kiküldve volt bizottság jelentését egész terjedelmében. Azoknak, kik e munkálattal tudományos becsét méltányolni tudják, talán felesleges is elárulni, hogy a jelentés a bizottság előadójának, a modern hazai történetírás elismert egyik mesterének Dr. Szentklár Jeno urnak tollából folyt.

A jelentés szövege a következő:

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

A munka, melyet Torontálmege közönségének határozatából végeztünk, a feladat, melyet az elénk szabott korlátok közt megoldani igyekeztünk, főleg két szempontból érdemli meg a figyelmet, a rá fordított fáradságot és a hazafias méltatást.

Jelen munkálatunk mindameltett sem tökéletes bevezettségre sem önálló tudományos értékre nem tarthat igényt. A mit az elénk szabott feladathoz képest a jelen munkában végeztünk, mindössze is csak abból áll, hogy a megyénk területén található 226 község közül 142 idegen nevezetű községnek nagyobb részben történeti, részben pedig személyi vonatkozású oly neveket is adtunk, melyek által Torontálmege a hazai közügy terén kiválóbb érdemeket szerzett teljes honfiak iránti tiszteletének és halás elismerésének kívánt kifejezést adni; és hogy továbbá a történeti ismeretek legújabb vívmányai saínvonására helyezkedve az egyes történeti helynevek magyarazata és indoklásához gondosan összegyűjtöttük s a munka céljának megfelelőleg reprodukáltuk mindazon tanulmányokat, melyeket a délmagyarországi részek muljával foglalkozó történeti irodalmilag immár értékesítették. Griselini, Bárány, Böhm, Pesthy Frigyes, Karácsonyi János, Ortway történeti publicatioi és a „Történelmi Adattárban kiadott saját igénytelen kutatásaim egyaránt fel lettek általunk használva a munkálatban, a mennyire azt a munka alkalmosságára megkívánta.

S minthogy Torontálmege közönsége elvult mondotta ki, hogy a megyénk területén régibb használat folyón polgárjogot nyert

teni az ezen munka célját kepező módosításokat; a küldöttség számos olyan helynevet hagyott érintetlenül, melyeket különben a vidék régi történeti topographiájának keretében nem lett volna szabad fölvennie. E szerint érintetlenül hagyott Kikinda, mely központja volt az egy századig fenállott nagy-kikinda, szerb kerületnek még mint külön földrajzi és törvényhatósági testnek; megmaradt Czernya, Perlesz, Pancsova, Neuzinai, Antalfalva, Auréiháza, Baráhháza, Basahid, Battyánháza, Beodra, Bogáros, Bolgártelep, Ernesztháza, Ferdinándfalva, Ferencszállás, Györgyháza, Haulikfalva, Káptalanfalva, Katalinfalva, Keglevichháza, Klárafalva, Kúbehháza, Lajosfalva, Lázárföld, Lukácsfalva, Malonitzfalva, Öregfalva, Partos, Szécsénfalva, Szent-Hubert, Tamásfalva, Ujhely, Ürményháza, Zichyfalva és Zsigmondfalva, a mely községnek történeti multtal ugyan nem dicsekedhetnek, de egészen magyar hangzásuak és a telepítő Családok emléket őrzik, vagy mint nemesi előnevek általános használatban vannak.

Mielőtt a küldöttség feladatának megoldásához foghatott, mindenek előtt konstatálnia kellett az irodalmilag eddigelő nyilvánosságra hozott történeti forrasművek és egyéb tanulmányok alapján, hogy mely községek léteztek Árpád-házi királyaink uralkodása óta 1551-ig

szeg, Alszanád, Alveinők, Aracs, Aradi, Araka vagy Aruga, Arankahidja, Babátó, Bakács, Balád, Bántak vagy Bantalom, Bárányos, Bárdány, Baromlak (a Tisza mellett), Baromlak (a Maros mellett), Bazalhida, Béb, Becse, Becskerek, Beldre, Beregh vagy Bodpetur, Matheusfelde, Berend, Bessenyő, Bew, Bikács, Bylle vagy Billéd, Bocsár vagy Buchur, Bodhida, Bodgorsolija, Ból vagy Bel, Bolcsinóvca, Boldogasszonyfalva, Boludur, Bolukerek, Borjas, Borza, Borzatöbaka, Bothortudja, Bozitova, Csatád, Csávos, Csebza vagy Chebuz, Csene, Csenta, Csesztreg, Cheuz, Csingard vagy Chingrad, Csóka, Csorugh, Csonth, Csücskőd, Dedenszeg, Degyr vagy Degur, Denkefalva, Derna, Derszk, Descha, Deszk, Dezelnitz, Dobegyház, Dolch, Eche, Echehidja, Ecska, Egres, Egyhazkér, Fehéregyház, Felszanád, Feltimártelke, Fény, Fygy vagy Fygd, Gaad, Gady, Gáj, Galád, Gelos, Geur, Glogon, Gyulvész, Gyála, Gyertyámos, Gyonsz, Halász, Harangodtő, Harundersk, Hekő, Hegenfa, Hegyes, Hercsekus, Hetény, Hivánd, Hódgyház, Hollós, Horogszeg, Hurlaten, Jangot, Igasztó, Jécsa, Irmes, Ittebő, Ivánd, Kalán-

képv. tagok és
ben a török-ka-
nagy-szent-mik-
csatoltatni.
oly, aljegyző.
viselő testületének
-án a községi köz-
jak újabb meg-
zotti határozata.
g képviselő testü-
er hó 6-án 17. sz.
rel a községi jegyző
újabb megállá-
és közl. ministe-
hó 25-én 42790.
Nagy-Kikinda kö-
palyletele meg-
ik.
k. nok 1885. évi
lt határozata, mely
1160 forint köz-
i pénztárból leen-
ég képviselőnek
-én 7. jkvi sz. a.
lyel az adóügyek
öltiségek fedezése
nek 30 frt meg-
pviseelő testületé-
a. hozott határo-
t erkölcsi testület
rovacz földrésztel
vtől kezdve 6 évre
és közl. ministe-
ber 3-án 44212.
z Ó- és Török-
jöhíd vám tetelei
testületnek 1885.
vi sz. a. hozott
Temeshegyalgyi
k beszerzése és
frt és a kölcsön
holdjai után 4 ft.
anácson — kül-
negyei utahálózat-
entartási s ille-
elése érdemében
felvett bizottsági
ek 1885. novem-
határozata, mely-
és 252 domina-
000 frt. jelszóló
tele mondatik ki.
ai volt községi
almegyei községi
zeti választmány
2. jny. 278-85.
ncz Tanaszie rom.
R.-Kécsa köz-
29-én megtartott
ektársai szeleusi
teus községében
egejtett előjárói
zése, Ferdinand-

falva község képv. tok 1885. évi november
29-én 15. sz. a. hozott s a községi jegyző
évi üléseinek 200 frtal feljavitatását kimondó
határozata ellen.
Özvegy Magyarevics Melania nagy-ki-
kindai lakosnó nyugdíj felemelés iránti kér-
vénye.
Szerb-Ittebe községnek a Krivájbeli föl-
dek bérbeadását megtagadó határozata ellen
beadott felebbezés.
A nm. m. kir. belügyminisiteriumnak
1886. évi január 17-én 1640. sz. a. kelt a
szolgabírói általányok felemelését kimondó
megyei bizottsági határozatot feloldó leirata.
Nagy-Margitta község képviselőinek
1885. november 29-én a s. jegyzői esetleg
irrnoki állás rendszeresítését megtagadó hatá-
rozata ellen beadott felebbezés.
A nm. m. kir. honvédelmi minisiterium
f. évi 229. sz. a. kelt rendelete, a mozgási-
tás esetén működendő lövadási bizottságok
újabbban szervezése tárgyában.
Kis-Zombor község képviselőtestületé-
nek 1885. évi december 3-án hozott hatá-
rozata, melylyel kimondatott, hogy a neh. Bene
Gyula kis-zombori bagyateki tömegének meg-
velelé; s e célból 120,000 frt annuitási köl-
csön felvétele mondatott ki.
Rudólszgnad község képv. testülete 1885.
évi aug. 14-én 33. sz. a. kelt határozata,
melylyel a jegyzői irnok fizetése 200 frtról
300 forintra emeltetik.
Janosföld község képviselőinek 1885.
évi november 27-én 625. sz. a. hozott hatá-
rozata, — mely szerint kimondatik, hogy a
posta mesteri fizetéshez 50 frtal, — egy el-
zárható iróasztal és levél kihordóról való
gondoskodással járulnak.
Ó-Telek község képviselőinek 1885.
évi július 5-én hozott határozata, melylyel ki-
mondatott, hogy az előjárók fizetése fel-
emeltetik.
Dobricza község képviselő testületének
1886. jan. 1-én 2. sz. a. hozott határozata,
melylyel a községi irnoki állás rendszeresi-
tése újabbban is megtagadtatik.
Rudnai körjegyzőség községeinek jegy-
zői irnok fizetés megállapítása tárgyában be-
mutatott szolgabírói előterjesztés.
A nm. m. kir. pénzügyminisiteriumnak f.
évi január 23-án 7310. sz. a. kelt leirata, —
melylyel megtagadtatik a földadó törvény 71.
§-ának megváltoztatása iránt Versecz városa
által ide atott támogató szellemű felterjesztés-
sünk teljesítése.
A módosi szolgabíró előterjesztése a
Szárca községben szükségelt esendőörösi ál-
lomás rendszeresítése iránt.
Előadó: Lestyansky János, aljegyző.

A budapesti zenekedvelők egy-
tének átirata Torontálmege közönségé-
nek az egyletbe leendő belépése iránt.
A pancsovai járás szolgabírája m.
évi november hó 13-án kelt 7967. sz.
jelentésével betereszti Szlarcsova köz-
ség képv. testületének 16. sz. 1885. ha-
tározatát Ring Edő községi jegyzőnek a
rét felméréseért járó illetmények elszá-
mólása tárgyában.
Az alibunári járás szolgabírája m.
évi november hó 19-én 3678. sz. je-

lentésével betereszti Sándorfalva köz-
ség szervezési szabályrendeletét törényha-
tósági jóváhagyás végett.
Ugyanaz betereszti m. évi nov.
hó 19-én 3677. sz. jelentésével Szent-
Mihály község szervezési szabályrendeletét.
A m. alispánja bemutatja a m. házi
pénztárnak m. évi november hó 11-én
történt megvizsgálása alkalmával felvett
jegyzőkönyvet.
A felvidéki magyar közművelődési
egyesület átirata Torontálmege közön-
ségének az egyletbe leendő belépése
iránt.
A nagy-kikindai járás szolgabírája
a m. évi november 26-án 1450. adó sz.
a. felterjeszti Bassahid község képviselő
testületének egy 25000 frtos kölcsön
felvétele tárgyában kelt határozatát.
Az antalfalvi járás szolgabírája m.
évi november hó 23-án 9832. sz. alatt
kelt jelentésével betereszti Szakula köz-
ség képv. testületének 9. sz. határozatát
Jovisits Jecza számára a községi irnok-
nak adott lakás kárpótlásául 12 frt sza-
vaztatott meg.
A török-kanizsai járás szolgabírája
betereszti Uj-Szent-Iván község képv.
testületének a községi biró fizetésének
felemelése s a községi szolgák bérének
átváltoztatása iránt m. évi okt. hó 20.
kelt határozatát.
Szakula község képv. testületének
1879. évi február 22-én az ottani gör.
kel. hitközségnek átengedett 100 hold
legelő tárgyában kelt határozata.
Steingaszner Ernő küldöttségi elnök
véleményes jelentése az időközben be-
érkezett bel- és kürendőrségi szabály-
rendeletek tárgyában.
Kulifay Lajos polgármester bete-
reszti Hajdukov Pera helybeli lakos kér-
vényét, melyben a terhére 1883. 1884.
és 1885. évekre kivetett 3—3 frt köz-
munka váltásának leírása iránt folya-
modik.
Ugyanaz betereszti özvegy Knopf
Annának hasontárgyu kérvényét.
Ugyanaz betereszti Szedey János
hasontárgyu kérvényét.
A t.-becsei járás szolgabírája be-
tereszti Mellencze község képv. testü-
letének 1883. szept. 23-án Russanda
fürdő italmérsi joga tárgyában kelt
határozatát.
A párdányi járás szolgabírája be-
tereszti Schneider József és társai n.-
párdányi lakosok felebbezését az ottani
képv. testületnek mult évi október 31-én
32. sz. a. a csatornázáshoz szükséges
földek kisajátítása iránt kelt határozata
ellen.

Jelen munkálatunk mindamel-
lett sem tökéletes bevégeztségre
sem önálló tudományos értékre
nem tarthat igényt. A mit az elénk sza-
bott feladathoz képest a jelen munkában vé-
geztünk, mindössze is csak abból áll, hogy a
megyénk területén található 226 község
közül 142 idegen nevezetű községnek
nagyobb részben történeti, részben pedig
személyi vonatkozású oly neveket is
adtunk, melyek által Torontálmege a hazai
közgy terén kiválóbb érdemeket szerzett je-
les honfiak iránti tiszteletének és halás elis-
merésének kívánt kifejezést adni; és hogy
továbbá a történeti ismeretnek legújabbí viv-
mányai saínovonára helyezkedve az egyes
történeti helynevek magyarazata és indokolá-
sához gondosan összegyűjtöttük s a munka
céljának megfelelőleg reprodukáltuk mind-
azon tanulmányokat, melyeket a délma-
gyarországi részek multjával foglalkozó tör-
ténethúvórok iródmilag immár értékesítet-
tek. Grisellini, Bárány, Böhm, Pesthy
Frigyes, Karácsonyi János, Ortway
történeti publicitói ésa „Történelmi Adattár”-
ban kiadott saját igénytelen kutatásaim egy-
ránt fel lettek általunk használva a munkálat-
ban, a mennyire azt a munka alkalomsze-
rűsége megkívánta.
S minthogy Torontálmege közönsége
elvül mondogta ki, hogy a megyénk területén
régibb használat folytán polgárjogot nyert

A török-becsei járás szolgabírája
betereszti Mellencze község képviselő
testületének egy faiskolai kertész állomás
rendszeresítése iránti határozatát.
Alibunári járás szolgabírája mult é.
december 21-én 3676. szám alatt kelt
jelentésével betereszti Szeleus község
szervezési szabályrendeletét.
A nm. m. kir. pénzügyminisiterium-
nak mult évi december 24-én 78826.
sz. a. Mellencze község előljárosága ellen
kimondott felelőség tárgyában kelt ren-
delete.
A nm. m. kir. pénzügyminisiterium-
nak mult évi december 24-én 78827.
szám alatt Kumán község előljárosága
ellen kimondott felelőség tárgyában kelt
rendelete.
A török-kanizsai járás szolgabírája
betereszti Jozefova község képviselő
testületének a tlkönyv áthelyezése ügyé-
ben mult évi november hó 1-én kelt
határozatát.
Ugyanaz betereszti Gyála község
képv. testületének az ujonnan felépített
község házának kifestése iránti hatá-
rozatát.
A megye alispánja bemutatja az
antalfalvi szolgabírói hivatalnak mult évi
október 31-én Rónay Jenő m. főjegyző
által történt megvizsgálása alkalmával
felvett jegyzőkönyvet.
A nagy-kikindai járás szolgabírája
betereszti Szerb-Padé község képviselő
testületének mult évi november 14-én
az előfogatozás mikénti gyakorlása tár-
gyában kelt határozatát.
A nm. m. kir. belügyminisiteriumnak
f. évi január 4-én 311 VIII. sz. a. Strosz
Károly orvos segélyeztetése iránt kelt
magas rendelete.
Nagy-Beeskerek város polgármes-
tere betereszti a városi képv. testület-
nek mult évi december 14-én 328. sz.
alatt kelt a rendőrkapitány lóirtási áta-
lányát 200 frtról 500 frtra felemelő s
Gyogyevits Milos városi képv. által meg-
felebbezett határozatát.
A módosi járás szolgabírája bete-
reszti Szab-Módos község képv. testüle-
tének mult évi augusztus 2-án és azt
kiegészítő december 31-én egy ügyvéd
felfogadása tárgyában kelt határozata.
Özv. Pivarszky Mitáné 50 frt segély
kiutalványozása iránti kérvénye.
Veréb István helybeli lakos kér-
vénye a terhére 1883. és 1884. évi
előírt közmunka váltásának törlése iránt.
A megye alispánjának előterjesz-

teni az ezen munka célját képező módosi-
tasokat; a küldöttség számos olyan helynevet
hagyott érintetlenül, melyeket különben a vidék
régí történeti topographiájának keretébe nem
lett volna szabad fölvennie. E szerint érin-
tetlenül hagyatott Kikinda, mely központja
volt az egy századig fenállott nagy-kikinda,
szerb kerületnek még mint külön földrajzi és
törvényhatósági testnek; megmaradt Czernya,
Perlesz, Pancsova, Neuzinai, Antal-
falva, Aurélháza, Baráchháza, Basa-
hid, Battyánháza, Beodra, Bogáros,
Bolgártelep, Ernesztháza, Ferdinand-
falva, Ferenczszállás, Györgyháza,
Haulikfalva, Káptalanfalva, Katalin-
falva, Keglevichháza, Klárafalva, Kú-
bekháza, Lajosfalva, Lázárföld, Lu-
kácsfalva, Malenitzfalva, Öregfalva,
Partos, Szécsénfalva, Szent-Hubert,
Tamásfalva, Ujhely, Ürmény-
háza, Zichyfalva és Zsigmondfalva,
a mely községnevek történeti multtal ugyan
nem dicsekedhetnek, de egészen magyar hang-
zásúak és a telepítő Családok emlékét őrzik,
vagy mint nemesi előnevek általános haszná-
latban vannak.
Mielőtt a küldöttség feladatának megol-
dásához foghatott, mindenek előtt konstátálnia
kellett az iródmilag eddigelé nyilvánosságra
hozott történeti források és egyéb tanul-
mányok alapján, hogy mely községek léteztek
Árpádházi királyaink uralkodása óta 1551-ig

szeg, Alsánád, Alvélnök, Aracs, Ara-
di, Araka vagy Aruga, Arankahidja, Ba-
bátó, Bakács, Balad, Bánlak vagy Bán-
halom, Bárányos, Bárdány, Barom-
lak (a Tisza mellett), Baromlak (a Maros
mellett), Bazahidja, Bébb, Becse, Bees-
kere, Beldre, Beregh vagy Bodpetur,
Matheusfelde, Berend, Bessenyő,
Bew, Bikács, Bylle vagy Billéd, Bo-
csár vagy Buchur, Bodhida, Bod-
gorsolja, Ból vagy Bel, Bolcsi-
nóvcza, Boldogasszonyfalva, Bol-
dur, Bolukerek, Borjas, Borza, Borz-
vatóbaka, Bothortudja, Bozitova,
Buldie, Chakan, Csalános, Csanád,
Csatád, Csávos, Csebzva vagy Chebuz,
Csene, Csenta, Csesztreg, Cheuz,
Csingard vagy Chingrad, Csóka, Cso-
rugh, Csonth, Csücskőd, Dedonszeg,
Degyr vagy Degur, Denkefalva, Derna,
Derszk, Descha, Deszk, Dezelint,
Dobegyház, Dolch, Eche, Echehidja,
Écska, Egres, Egyházkér, Fehéregy-
ház, Felszanád, Feltimártelke, Fény,
Fygys vagy Fygud, Gaad, Gady, Gáj,
Galád, Gelos, Geur, Gloigon, Gyül-
vész, Gyála, Gyertyámos, Gyonsz,
Halász, Harangodtő, Harumdersk,
Hekó, Hegenfa, Hegyes, Hercsekus,
Hetény, Hivánd, Hódegyház, Hollós,
Horogszeg, Hurlteln, Jangot, Igasz-
tő, Jécsa, Irmes, Ittebbő, Ivánd, Kalán-

kozás alakjában ismeretlen togiarozatunk azon
nagy szabásu tervvel, melynek célja Toron-
tálmege magyar hangzásu és történetileg is
indokolt térképét restaurálni.
Ismeretlve volt a mozgalom kezdete és
eddig fejlődése. Most a közlöttek kiegészíté-
sével alkalmat veszünk magunknak azon mun-
kát közlésére, mely az egész terv alapját
képezi, s mely legkétségtelenebb tanúságot
tehet arról, hogy itt nem felületes reform
viszkeleggel állunk szemben, hanem komoly,
s tudomány tárházának kincses bányájából
merítő munkával, mely gyakorlati és hazafias
céljától elvontan, önmagában is figyelemre
méltó történeti buvárlat eredménye.
Közöljük tehát a törvényhatósági bizott-
ság által kiküldve volt bizottság jelentését
egész terjedelmében. Azoknak, kik e munká-
lat tudományos becstét méltányolni tudják, ta-
lan felesleges is elárulni, hogy a jelentés a
bizottság előadójának, a modern hazai törté-
netírás elismert egyik mesterének Dr. Szent-
kláray Jenő urnak toliából folyt.
A jelentés szövege a következő:
Tekintetes törvényhatósági bizott-
ság!
A munka, melyet Torontálmege köz-
önségének határozatából végeztünk, a feladat,
melyet az elénk szabott korlátok közt meg-
oldani igyekeztünk, főleg két szempontból
érdemli meg a figyelmet, a rá fordított fáradsá-
got és a hazafias méltatást.

Jelen munkálatunk mindamel-
lett sem tökéletes bevégeztségre
sem önálló tudományos értékre
nem tarthat igényt. A mit az elénk sza-
bott feladathoz képest a jelen munkában vé-
geztünk, mindössze is csak abból áll, hogy a
megyénk területén található 226 község
közül 142 idegen nevezetű községnek
nagyobb részben történeti, részben pedig
személyi vonatkozású oly neveket is
adtunk, melyek által Torontálmege a hazai
közgy terén kiválóbb érdemeket szerzett je-
les honfiak iránti tiszteletének és halás elis-
merésének kívánt kifejezést adni; és hogy
továbbá a történeti ismeretnek legújabbí viv-
mányai saínovonára helyezkedve az egyes
történeti helynevek magyarazata és indokolá-
sához gondosan összegyűjtöttük s a munka
céljának megfelelőleg reprodukáltuk mind-
azon tanulmányokat, melyeket a délma-
gyarországi részek multjával foglalkozó tör-
ténethúvórok iródmilag immár értékesítet-
tek. Grisellini, Bárány, Böhm, Pesthy
Frigyes, Karácsonyi János, Ortway
történeti publicitói ésa „Történelmi Adattár”-
ban kiadott saját igénytelen kutatásaim egy-
ránt fel lettek általunk használva a munkálat-
ban, a mennyire azt a munka alkalomsze-
rűsége megkívánta.
S minthogy Torontálmege közönsége
elvül mondogta ki, hogy a megyénk területén
régibb használat folytán polgárjogot nyert

teni az ezen munka célját képező módosi-
tasokat; a küldöttség számos olyan helynevet
hagyott érintetlenül, melyeket különben a vidék
régí történeti topographiájának keretébe nem
lett volna szabad fölvennie. E szerint érin-
tetlenül hagyatott Kikinda, mely központja
volt az egy századig fenállott nagy-kikinda,
szerb kerületnek még mint külön földrajzi és
törvényhatósági testnek; megmaradt Czernya,
Perlesz, Pancsova, Neuzinai, Antal-
falva, Aurélháza, Baráchháza, Basa-
hid, Battyánháza, Beodra, Bogáros,
Bolgártelep, Ernesztháza, Ferdinand-
falva, Ferenczszállás, Györgyháza,
Haulikfalva, Káptalanfalva, Katalin-
falva, Keglevichháza, Klárafalva, Kú-
bekháza, Lajosfalva, Lázárföld, Lu-
kácsfalva, Malenitzfalva, Öregfalva,
Partos, Szécsénfalva, Szent-Hubert,
Tamásfalva, Ujhely, Ürmény-
háza, Zichyfalva és Zsigmondfalva,
a mely községnevek történeti multtal ugyan
nem dicsekedhetnek, de egészen magyar hang-
zásúak és a telepítő Családok emlékét őrzik,
vagy mint nemesi előnevek általános haszná-
latban vannak.
Mielőtt a küldöttség feladatának megol-
dásához foghatott, mindenek előtt konstátálnia
kellett az iródmilag eddigelé nyilvánosságra
hozott történeti források és egyéb tanul-
mányok alapján, hogy mely községek léteztek
Árpádházi királyaink uralkodása óta 1551-ig

szeg, Alsánád, Alvélnök, Aracs, Ara-
di, Araka vagy Aruga, Arankahidja, Ba-
bátó, Bakács, Balad, Bánlak vagy Bán-
halom, Bárányos, Bárdány, Barom-
lak (a Tisza mellett), Baromlak (a Maros
mellett), Bazahidja, Bébb, Becse, Bees-
kere, Beldre, Beregh vagy Bodpetur,
Matheusfelde, Berend, Bessenyő,
Bew, Bikács, Bylle vagy Billéd, Bo-
csár vagy Buchur, Bodhida, Bod-
gorsolja, Ból vagy Bel, Bolcsi-
nóvcza, Boldogasszonyfalva, Bol-
dur, Bolukerek, Borjas, Borza, Borz-
vatóbaka, Bothortudja, Bozitova,
Buldie, Chakan, Csalános, Csanád,
Csatád, Csávos, Csebzva vagy Chebuz,
Csene, Csenta, Csesztreg, Cheuz,
Csingard vagy Chingrad, Csóka, Cso-
rugh, Csonth, Csücskőd, Dedonszeg,
Degyr vagy Degur, Denkefalva, Derna,
Derszk, Descha, Deszk, Dezelint,
Dobegyház, Dolch, Eche, Echehidja,
Écska, Egres, Egyházkér, Fehéregy-
ház, Felszanád, Feltimártelke, Fény,
Fygys vagy Fygud, Gaad, Gady, Gáj,
Galád, Gelos, Geur, Gloigon, Gyül-
vész, Gyála, Gyertyámos, Gyonsz,
Halász, Harangodtő, Harumdersk,
Hekó, Hegenfa, Hegyes, Hercsekus,
Hetény, Hivánd, Hódegyház, Hollós,
Horogszeg, Hurlteln, Jangot, Igasz-
tő, Jécsa, Irmes, Ittebbő, Ivánd, Kalán-

tése Szécsány székhellyel egy új utkarparói állomásnak rendszeresítése iránt.

A nagy-szent-miklósi járás szolgabírája heterjeszti Kis-Zombor község képv. testületének múlt évi decz. 3-án a borfogyaszt. adónak mikénti kivetése tárgyában kelt határozatát.

Torontálmegye alispánja bemutatja a központi szolgabírói hivatalnak főispán ur ő méltósága által történt megvizsgálása alkalmával felvett jegyzőkönyvet.

Steingaszner Ernő küldöttségi elnök véleménye Szerb-Szt-Miklós és Zombor rendőri szabályrendeletei tárgyában.

A magyarországi tanítók árvaházára gyűjtő egyesület átirata bizonyos segélynek megszavazása iránt.

A nagy-szent-miklósi járás szolgabírája heterjeszti Marienfeld község képv. testületének 1885. évi június 7-én a táncztermül szolgáló községi hámbárnak iskolai épületté leendő átalakítása tárgyában kelt határozatát az az ellen benyújtott felelkezéssel együtt.

A megye alispánjának folyó évi január 16-án 32457/1885. sz. alatt kelt előterjesztése néh. Ehrenberg János özvegyének kiutalványozott segély tárgyában.

A perjamosi járás szolgabírája heterjeszti Egres község képv. testületének folyó évi 2. szám alatt a községi pénzszedő fizetésének felemelése tárgyában kelt határozatát.

A nagy-szent-miklósi szolgabíró véleménye Bene Gyula hagyatékára 1885. évre kivetett közmunka váltásdíjnak leiratása iránt.

Botka Béla m. közig. gyakornok hat heti szabadság engedélyezése iránti kérelme.

A n.-szt-miklósi járás szolgabírája heterjeszti N.-Csanád képv. testületének múlt évi november 3-án és f. é. január 27-én egy orgona beszerzéséhez szükséges összegnek mikénti beszedése tárgyában kelt határozatát és az ezek ellen benyújtott felelkezést.

A zombolyai járás szolgabírája heterjeszti Csósztelek község képv. testületének egy irnoki állomás rendszere-

sítése tárgyában múlt nov. 29-én évi 5. sz. a. kelt határozatát.

A megye alispánja bemutatja a Csenej szolgabírói hivatalnak a megyei főjegyző által múlt évi november 21-én történt megvizsgálása alkalmával felvett jegyzőkönyvet.

A nm. m. kir. pénzügyministeriumnak f. évi január 30-án 1021. sz. alatt a törvényhatóságok által közérdekű célok létesítésére felveendő kölcsönök, bélyeg és illeték mentesítése czéljából torontálmegye közönsége által a képviselőházhoz intézett felterjesztés tárgyában kelt leirata.

Előadó: Botka, közig. fog. gyakornok.

Macedonia község képviselőtestületének határozata az adó és visszatartás tárgyában.

Molnár Ferenc, nagy-beckereki lakos közmunka váltásdíj iránti kérvénye.

Jovanovits Sándor, n.-beckereki lakos közmunka váltásdíj iránti kérvénye.

Gerner Ferenc, nagy-beckereki lakos közmunka váltásdíj iránti kérvénye.

Petrovoszello község képviselő testületének Miksa Péter részére 800 □-ól házhely kisajátítása iránti határozata.

N.-Kikinda község képviselő testületének határozata Jovanovits Jelena és György 120 frt tartozása leiratása tárgyában.

Melenczo község képviselő testületének határozata Kuruzsev Andria részére házhely kihasítása iránt.

Szakula község képviselő testületének határozata a határának kimérése iránt.

Klek község képviselő testületének határozata a jegyzőnek kézbesítések eszközlése végett 50 frtot 1884. évtől kezdettel évenként szavaztatik meg.

Térvár község képviselő testületének határozata az italmérsi jog megvásárlása iránt.

Deszk község képviselő testületének határozata, melyben a jegyzőnek 100 forintnyi jutalom szavaztatott meg.

Szarcsova község képviselő testületének határozata, melyben Kovacsics Koszta részére 20 forintért 600 □-ól házhelynek kihasítása iránt.

Széchénfalva község képviselő testületének határozata, melyben a jegyzőnek 50 frtnyi jutalom szavaztatik meg.

Szerb-Ittebe község képviselő testületének határozata a közmunka hátralek leiratása iránt.

Szanad község képviselő testületének határozata a község ház felépítése iránt.

Antalfalva község képviselő testületének határozata a telekkönyv kligitása iránt.

T.-Szt-Miklós község képviselő testületének határozata egy faültető felfogadására iránt.

Czrepaja község képviselő testületének határozata a fizetésen felül az orvosnak szabad lakás biztosítása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése öz. Jakoblyev Kata, nagy-beckereki lakosnőnek 1885. évi közmunkaváltásdíjnak tartozásának leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése Maling (Maling) János helybeli lakosnak közmunka váltásdíjnak tartozásának közmunka leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése öz. Teszler Anna n.-beckereki lakosnő közmunka váltásdíj leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése Petkovits Steva helybeli lakos közmunka leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése Atym Mita helybeli lakos közmunkaváltásdíj leiratása iránt.

A m. számvevőségnek Zsivkov Nika helybeli lakos elleni hivatalos jelentése a közmunkaváltásdíj leiratása iránt.

A m. számvevőségnek Reljin Acza helybeli lakos elleni hivatalos jelentése a közmunkaváltásdíj leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése Kelemen József n.-beckereki lakos közmunkaváltásdíj leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése Káplár Mihály helybeli lakos közmunkaváltásdíj leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése Erszky Julka helybeli lakosnő közmunkaváltásdíj leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése Joschek Tamásné (Leopoldina) helybeli lakosnőnek közmunkaváltásdíj leiratása iránt.

A m. számvevőségnek hivatalos jelentése Tapaviczky Obrad helybeli lakos közmunkaváltásdíj leiratása iránt.

N.-Gáj község képviselő testületének az adó és egyéb közterhek fizetés tárgyában hozott határozata.

R.-Kécsa község képviselő testülete egy segédjegyzői állomás rendszeresítése iránt hozott határozata.

Szaján község képviselő testülete a szőlésznő fizetése megállapítása tárgyában hozott határozata.

Knoll, jegyző.

258. sz. 1886.

P

Dinyás község téssel javadalmazott lemondás folytán megasztás után leendő határidő f. évi február 10 órára, Dinyás községi hivatalban.

Felhívatnak mindazok más: elnyerni óhajják, hogy szerb nyelv teljes bírást igazal felszerelt kérvényeiket a előző napig előírt szolgabírói sák be.

Kelt Párdányban, 1886. 26-án.

Torontálmegye szolgabírói

Arverős: sikertételek, hogy kukoricza f. órákor, M. l fognak ir.

évi január (67-1.1)

ts István, végrehajtó.

(60-1.1)

ny.

ereki lakos r. Pers, melenczo megártott árverés, közbirró tétel, sertésok, Melenczo február 15-én, d. el. fognak árverés, 1886. évi február

ankovits István, kir. bír. végrehajtó.

1886. február 5. A n.-beckereki uradalom megbízásából:

Kropf Sándor, tisztartó. (72-2.1)

101. sz. 1886. (66-3.1)

Pályázat.

Lovrin községében 500 frt évi fizetéssel és 50 frt lakbér átalánnyal javadalmazott segédjegyzői állásra ezennel pályázat hirdettetik.

A választás folyó évi márczius hó 2-án, reggeli 9 órákor, Lovrin község házában fog megtartatni.

Felhívatnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket a választást megelőző napig előírt szolgabírói sákba adják be, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Perjamos, 1886. jan. 30.

Nikolits, szolgabíró.

A pályázati kérvények az 1884. évi XVII. törv. cz. 4. §. értelmében kellőleg felszerelve előírt szolgabírói sákba heterjesztendő.

Perjamoson, 1886. jan. 9-én.

Nikolics, szbiró.

49. sz. 1886. (50-3.2)

Pályázati hirdetmény.

Bánat-Ujfalva községben üresedésbe jött segédjegyzői állás f. évi február 22-én, d. e. 10 órákor választás után be fog tölteni.

Felhívatnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajják, hogy a Torontálmegyében nyert jegyzői vizsgai bizonyítvánnyal felszerelt kérvényüket a választás előtti napig benyujtsák; kiemelem, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül a szerb és román nyelvnek bírása előnyt ad.

Illetmény: 400 frt évi fizetés és 60 frt lakbér.

Kelt Pancsován, 1886. évi január hó 19-én.

Vizkelety, tb. szolgabíró.